

Overordnet funksjonsbeskrivelse

Nationaltheatret – Permanente biscener

Innhold

1. Anskaffelsens formål og omfang.....	3
2. Leveranse- og prosjektmål	4
3. Hvilke funksjoner skal dekkes.....	5

1. Anskaffelsens formål og omfang

Bakgrunn

Statsbygg gjennomførte i 2024 en utredning som peker på tre mulige retningsvalg for å sikre Nationaltheatrets videre drift og utvikling, samtidig som den fredede hovedscene i sentrum ivaretas som et viktig kulturminne. Det er en forutsetning at både teaterinstitusjonen og Nationaltheaterbygningen i sentrum ivaretas som teater og hovedscene.

To av de utredede alternativene krever at det skaffes en eller flere eiendommer og/eller en tomt som kan:

- benyttes til midlertidig scene og støttefunksjoner mens dagens hovedscene rehabiliteres.
- erstatte de to biscenene i eksisterende bygg som bortfaller permanent når Nationaltheatret i sentrum skal rehabiliteres til vår tids tekniske standard og krav.

Dette markedssøket

Kultur- og likestillingsdepartementet har gitt Statsbygg et supplerende oppdrag om å undersøke hvilken tilgjengelighet som finnes for slike eiendommer/tomter i markedet for å kunne etablere ovennevnte permanente biscener. Dette har som intensjon å få bekreftet eller avkreftet realisme og tilgjengelighet for denne etableringen et annet sted i Oslo. Underlaget fra markedsundersøkelsen skal benyttes som del av beslutningsgrunnlaget for et videre veivalg for Nationaltheatret.

Markedssøket er en første undersøkelsesfase som er uforpliktende, men som vil kunne videreføres til en mer forpliktende forespørsel. Resultatet fra markedsundersøkelsen skal benyttes som del av beslutningsgrunnlaget for et valg av løsning for Nationaltheatret. Statsbygg skal etter planen motta et oppdrag i 2025 for videre arbeid basert på et slikt valg.

Estimert arealbehov for en permanente biscener er ca. 11 200 m² BTA. Det er stor usikkerhet knyttet til estimatet. Objekter i størrelsesorden 8 000 – 15 000 m² BTA vil kunne være av interesse for dette markedssøket.

En overordnet vurdering av arealbehov (i funksjonsareal) for ulike funksjoner er gitt i kapittel 0.

2. Leveranse- og prosjektmål

Leveransemål for markedsundersøkelsen

Objektet (kjøp av tomt eller leie i markedet) skal være permanente biscener med nødvendige støttefunksjoner, produksjonsverksteder, og teatrets administrative kontorfunksjoner.

Målsetningen med denne markedsundersøkelsen er å finne egnede lokaler/tomter som:

- Har egnet beliggenhet, teatret bør etableres ved et kollektivpunkt ved eller innenfor ring 3.
- Vil kunne forvente normal/enkel reguleringsprosess, og at kjente regulatoriske utfordringer beskrives.
- Oppfyller areal- og funksjonsbeskrivelser som beskrevet i dette dokumentet
- Oppfyller miljø- og energikrav som beskrevet i dette dokument

Prosjektmål

Samfunns mål og effektmål for rehabiliteringen av Nationaltheatret og etablering av nødvendige scener ble utredet i forbindelse med tidligfase (KVU/KS1), og fastsatt i forbindelse med konseptvalg for prosjektet. Målene er fortsatt gjeldende.

Samfunns mål

Nationaltheatret skal tilby varierte publikumsopplevelser gjennom fremragende scenekunst, og styrke og utvikle kulturfeltet i Norge.

Effektmål

- Nationaltheatret skal tilby scenekunst av høyeste kvalitet og anerkjennes internasjonalt
- Nationaltheatret skal engasjere et bredt publikum, være en åpen og aktiv samfunnsaktør
- Nationaltheatret skal ivareta kulturhistoriske verdier
- Nationaltheatret skal være tilrettelagt for kompetanseutvikling, effektive arbeidsprosesser og gode arbeidsforhold

De permanente biscenene med tilhørende funksjoner bør bidra til å fremme en fleksibel og effektiv organisasjon og understøtte et moderne teater. Det vil si at det er en utforming som bidrar til samhandling, trivsel og attraktivitet for ansatte og besøkene.

Utforming av bygning og utendørsarealer skal bidra til oppfyllelse av Nationaltheatrets samfunnsansvar og være fremtidsrettet med små miljøbelastninger. Det legges vekt på arealeffektivitet, mulighet for sambruk og fellesfunksjoner.

3. Hvilke funksjoner skal dekkes

To biscener

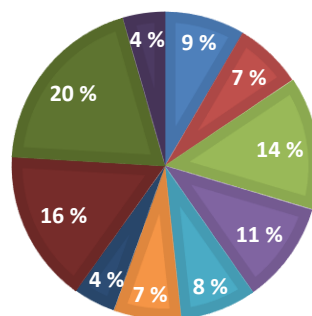
Tabellen beskriver hvilke funksjoner som er omfattet av løsningene. Kolonnene med areal og takhøyde er ikke absolutte verdier, men et estimat basert på erfaringer fra dagens teaterdrift.

Tabellen nedenfor viser estimert arealbehov for to mulige løsninger med ulik publikumskapasitet for mindre biscener med 200+200 seter og 200+60 seter. Derfor er det satt et spenn på enkelte av funksjonene som reflekterer dette.

Funksjon	Areal	Netto takhøyde	Overordnet beskrivelse
Stor biscene, scene og salsrom	475	12 meter	Rommet er et stort rektangulært søylefritt rom. Minimums bredde bør være 22 meter. Taket må ha mulighet til å bære rigg for oppheng av teaterteknikk. Rommet må være godt akustisk skjermet fra tilstøtende arealer og lyd utenfra. Gode innlastmuligheter for dekorasjoner og utstyr.
Mindre biscene, scene og salsrom	250-400	12 meter	Rommet er et stort rektangulært søylefritt rom. Minimums bredde bør være 14-17 meter. Taket må ha mulighet til å bære rigg for oppheng av teaterteknikk. Rommet må være godt akustisk skjermet fra tilstøtende arealer og lyd utenfra. Gode innlastmuligheter for dekorasjoner og utstyr.
Publikumsområder	645-785	8 meter	Området er serverings-, vrirle- og formidlingsområde for teatrets publikum og gjester. Området må bestå av soner for de ulike funksjonene. Enkelte deler må kunne skjermes av i forbindelse med ulike aktiviteter som for eksempel pedagogiske programmer. Området må ha god takhøyde og taket ha mulighet for bæring av enklere lys- og AV-teknikk. Akustisk godt skjermet fra sal og scene for mulighet til parallelle aktiviteter. Områdene er publikums innfallsport til teatret og må oppleves som representativt.
Dekorasjonslager	500-600	8 meter	Rommene ligger i umiddelbar nærhet og planfritt fra scenerommene. De må også være enkelt tilgjengelig for levering av dekorasjoner og utstyr med lastebil. Taket må ha bæring for løfteutstyr for håndtering av utstyr og dekorasjoner.
Prøvesaler	300-450	8 meter	Rommene er store søylefrie rom. Minimum bredde er 14 meter. Tak må ha mulighet til å bære rigg for oppheng av enklere teaterrigg. Rommene må være godt akustisk skjermet fra tilstøtende arealer og lyd utenfra. Gode innlastmuligheter for dekorasjoner og utstyr.
Nærfunksjoner	350-400	4 meter	Nærfunksjonene består av ulike funksjoner som mindre nærverksteder for sceneteknikk, rekvisitt og elektro, skiftgarderober, oppholdsrom m.m. Funksjonene må ligge i umiddelbar nærhet til scenene.
Skuespiller-garderober	250	Minimum 2,7 meter	Skuespillergarderoberne består av en rekke mindre garderobesrom med plass til totalt 35 skuespillere. Det er nødvendig med en variasjon i størrelse, enkelte garderobesrom har 1-2 garderobeplasser, mens andre kan ha 4-5. Rommene er for omkledding, og i tillegg må de være

			tilrettelagt for sminke, tekstinnstudering, hvile og konsentrasjon.
Kontorfunksjoner	900	Minimum 2,7 meter	Området rommer teatrets administrative funksjoner. Ulike arbeidsplasskonsepter kan vurderes. Det vil være behov for enkelte cellekontorer. I arealet inngår også fellesfunksjoner som møterom, te-kjøkken, kopirom m.m.
Produksjonsverksted	900	4 meter	Produksjonsverksteder består av verksteder med ulike funksjoner. Noen vil være grovverksteder for rekvisitt, maske og kostyme, mens andre er finverksteder for parykkmakeri og systue.
Produksjonsverksted/studio	200	8 meter	Studioer for lyd- og bildeproduksjon. Av akustiske hensyn og med tanke på oppheng av lysutstyr og andre elementer må disse arealene ha mer enn normal takhøyde.
Drift	250	Minimum 2,7 meter	Kantine, inkludert kjøkken for 80 personer samtidig. I tillegg kommer kontorer og verksteder for drift/renhold og avfallshåndtering.
Sum m2 FUA	5020- 5 610		
SUM m2 BTA	10 040-11 220		Antatt B/N-faktor på 2

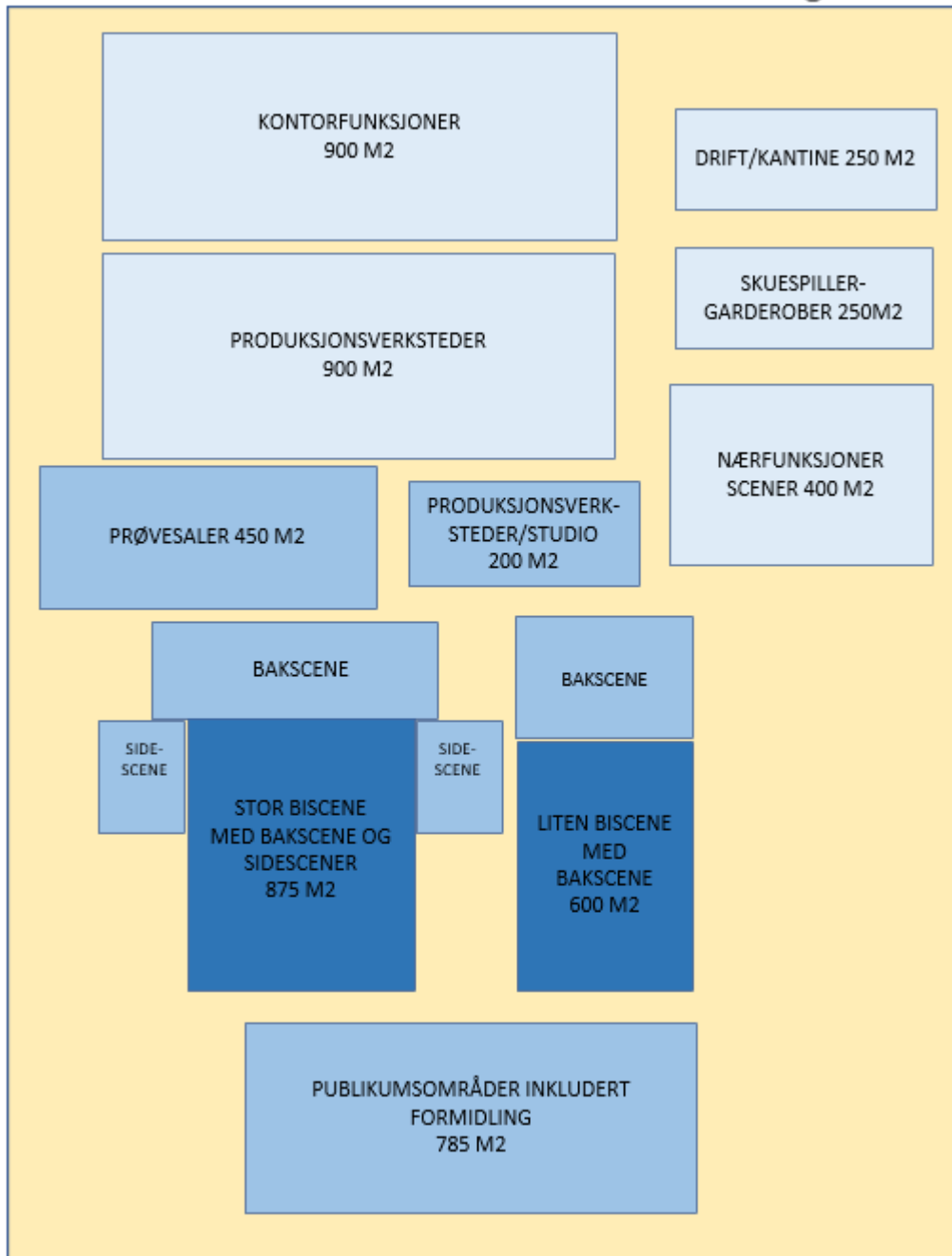
AREALER LØSNING 1 (200+200 SETER)

Eksempel skisse:

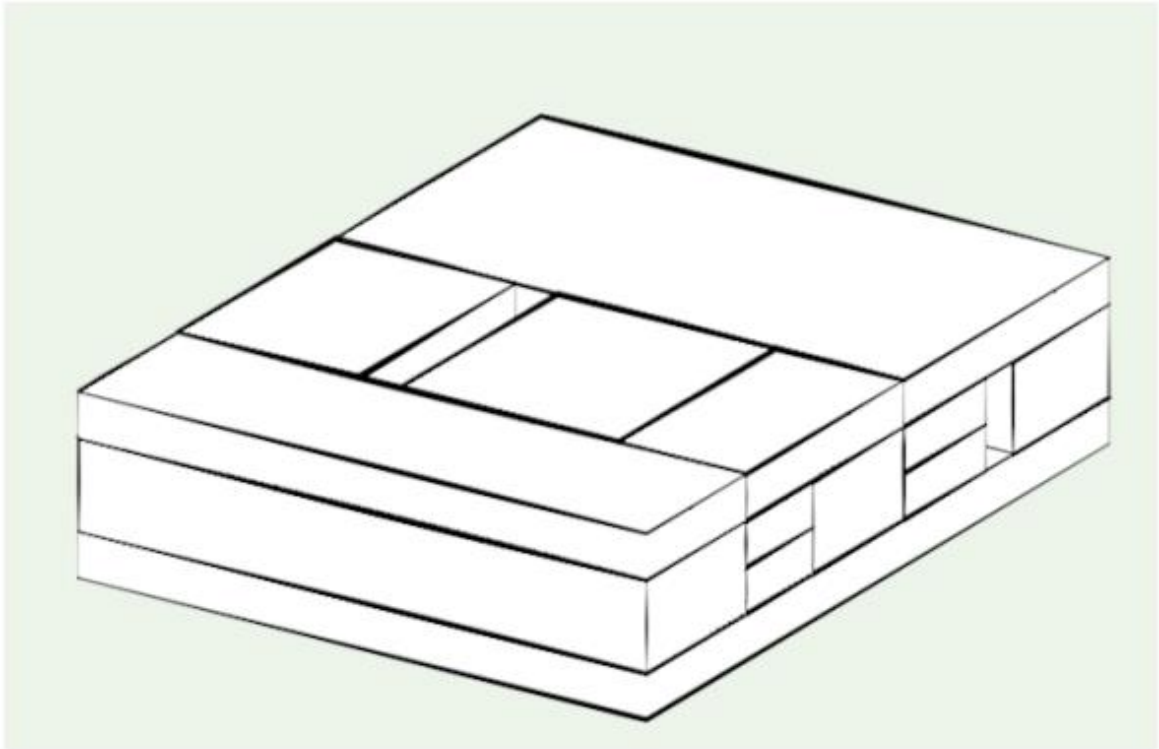
Enkel skjematisk oppstilling av lokalene med funksjonsareal.

Figuren skal ikke leses som skisse for løsning.

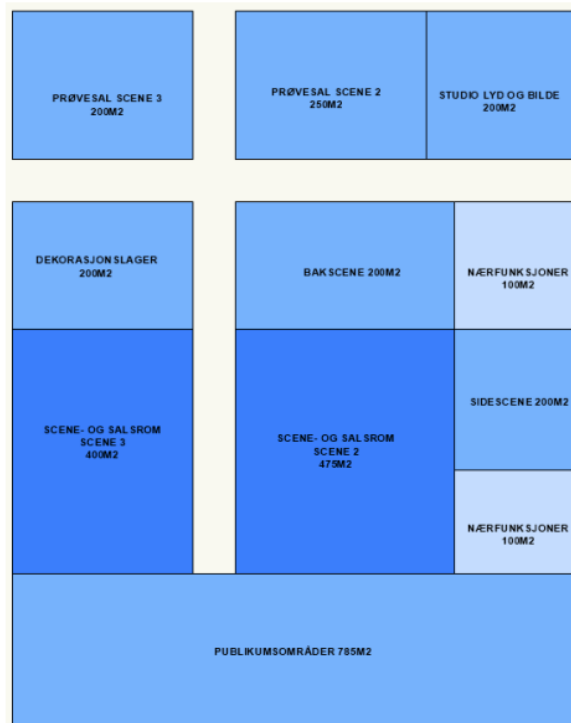
Nedenfor følger en eksempelutforming med mulige volumskisser.

Volumillustrasjon biscener med produksjonsverksteder og kontorfunksjoner

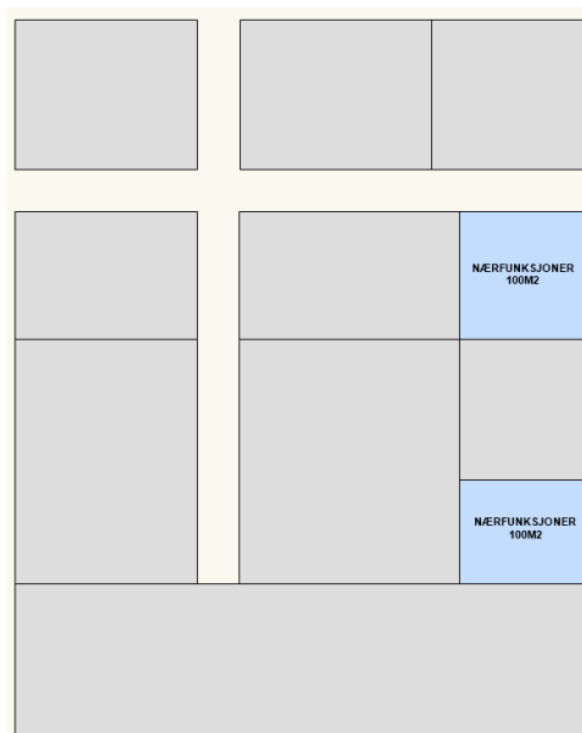

Plan 1

- Alle arealer med høy takhøyde ligger på samme plan
- Det er lagt inn 4 meter brede korridorer som viser behovet for effektiv tilkomst til scener, prøvesaler, og bakscene/dekorasjonslager
- Illustrasjonen med innplassert funksjonsareal har et fotavtrykk på ca 53,5 x 67,5 meter, som gir areal på ca 3600m²

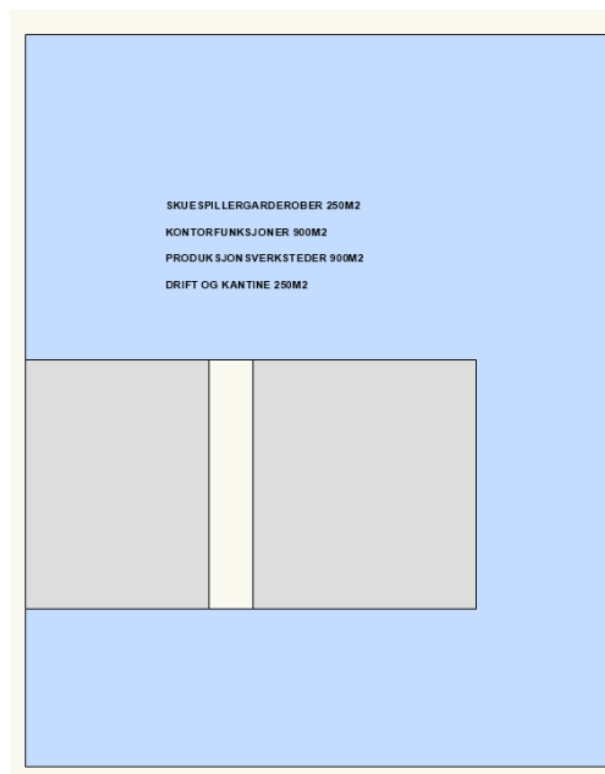

Plan 2

- Et plan 2 er kun mulig der det er lagt inn nærfunksjoner på plan 1.
- De grå feltene tilhører plan 1 med høye rom

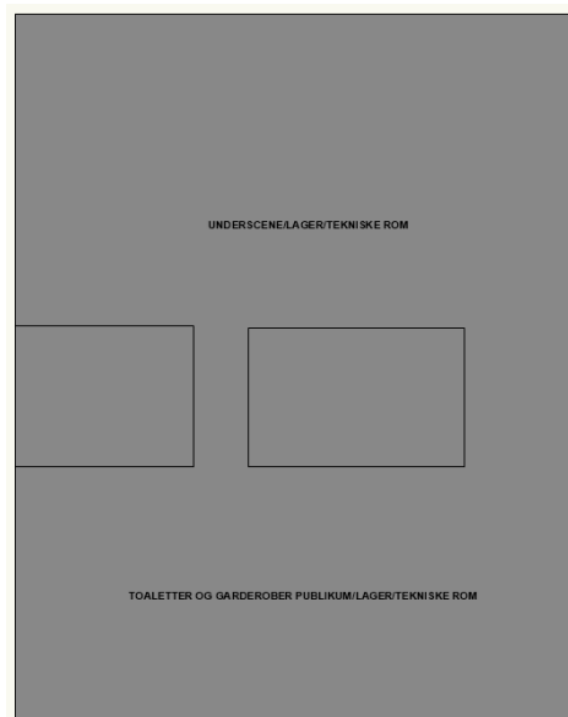
Plan 3

- Kontorfunksjoner, produksjonsverksteder, skuespillergarderøber og kantine samles på plan 3
- De grå feltene tilhører plan 1 med høye rom

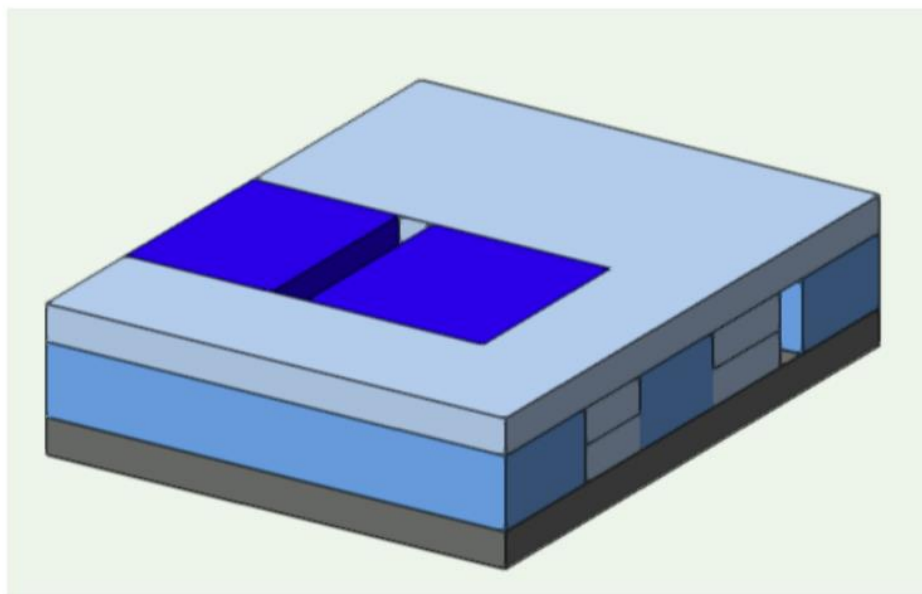

Kjeller

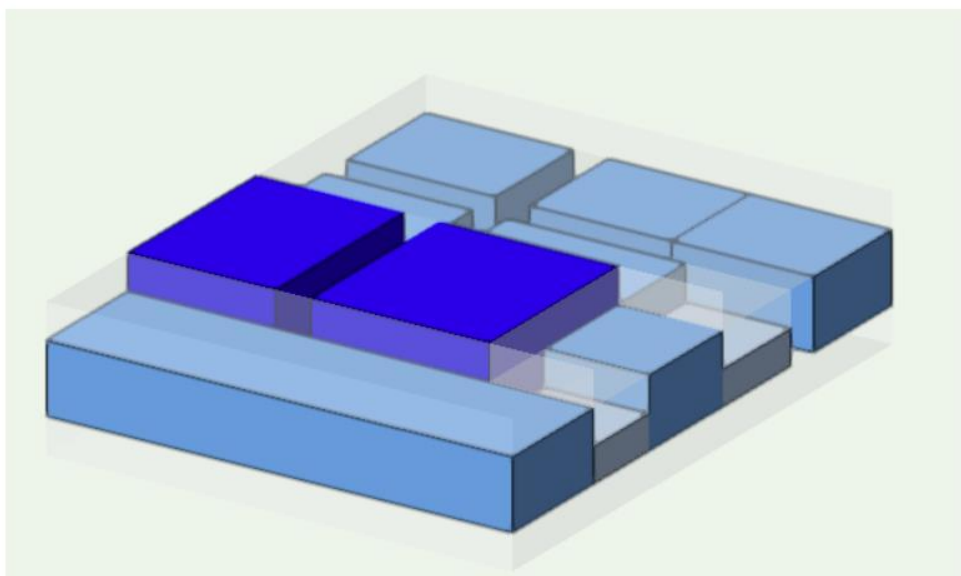
- Med tanke på de kunstneriske mulighetene er det nødvendig med underscener (innenfor stiplede områder) i en kjelleretasje med god netto takhøyde (4 meter)
- Områdene som ikke er underscene kan benyttes til tekniske rom, garderobe- og toalettanlegg for publikum, lager, avfallshåndtering med mer

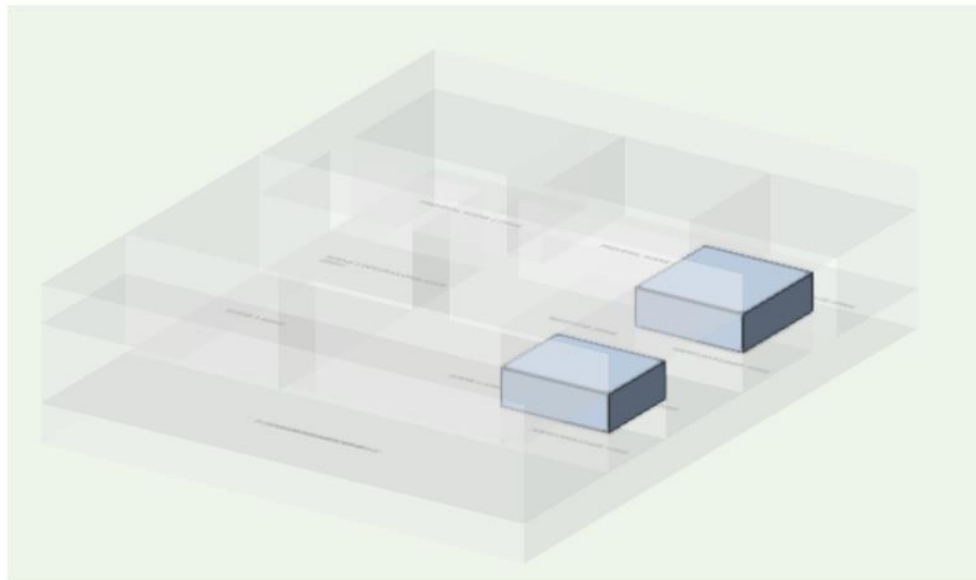
Perspektiv alle plan

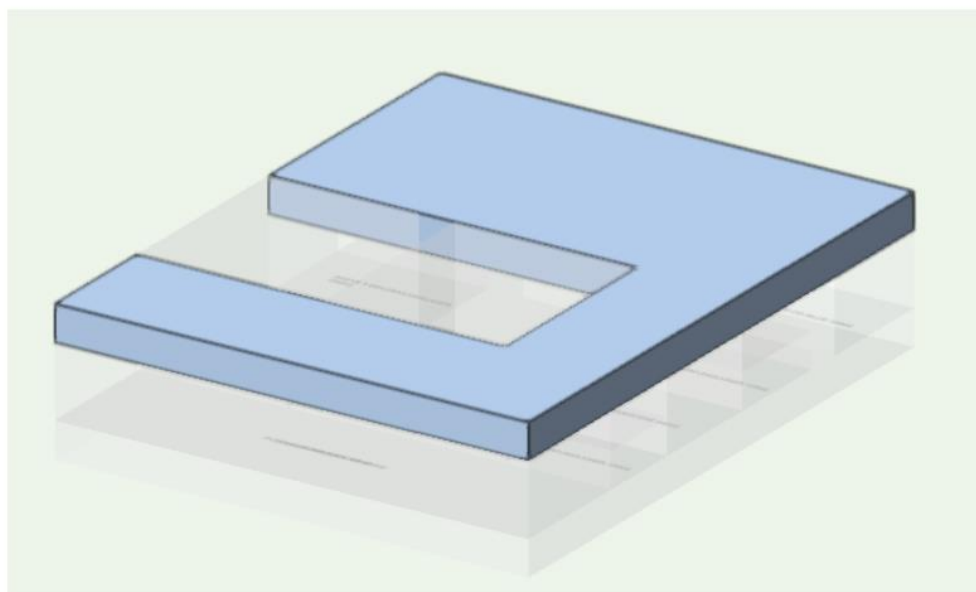
Perspektiv plan 1

Perspektiv plan 2

Perspektiv plan 3

Perspektiv kjeller

